

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فارسی

چارم دبستان

نوم

۱۳۹۱

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی

نام کتاب : فارسی چهارم دبستان - بنویسیم - ۱۴/۱

مؤلفان : زهرا ارجمند رشیدآباد، ترانه امیرا براهیمی، دکتر حسن ذوالفقاری، دکتر محمدرضا

سنگری، غلامرضا عمرانی، عفت غفوری و دکتر حسین قاسم‌پور مقدم

ویرایش : واحد ویرایش دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع : اداره‌ی کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی

مدیر هنری : مجید ذاکری‌یونسی

تصویرگران : محمّد حسین تهرانی، مانا نبوی فرهمند، علی احمدی و گلنار ثروتیان

طراح گرافیک : حسین و هابی

طراح خط رایانه‌ای : کامران انصاری

صفحه‌آرا : شهرزاد قنبری

طراح جلد : علی خدایی

ناشر : اداره‌ی کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن : ۹-۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی : ۱۵۸۴۷۴۳۵۹

وبسایت : www.chap.sch.ir

چاپخانه : شرکت افست «سهامی عام» (www.Offset.ir)

سال انتشار و نوبت چاپ : چاپ دهم ۱۳۹۱

حَقّ چاپ محفوظ است.

سروهای سرفراز آمدند
عاشقان به پیشواز آمدند

تا تو ای بهار تازه آمدی
مثل رودخانه‌های پرخروش

باغ‌ها بهار شد زبوی باد
آفتاب را به دشت هدیه داد

دسته دسته گل شکفت درزمین
آسمان برای چشم روشنی

فهرست

۱ درس اول: از همه مهربان تر

فصل اول: نهادها

۸ درس دوم: باغچه‌ی اطفال

۱۲ درس سوم: سال‌های دور از خانه

۱۷ درس چهارم: کودکان حق دارند که...

فصل دوم: بهداشت

۲۴ درس پنجم: جهان پهلوان

۳۰ درس ششم: برفِ خجالت

فصل سوم: اخلاق فردی و اجتماعی

۳۷ درس هفتم: اگر دیگران نبودند

۴۳ درس هشتم: من با دیگران فرق دارم

۴۸ درس نهم: شاید این قطره‌ی آب...

۵۵ درس دهم: آزاد

فصل چهارم: دانش و دانشمندان

- ۶۰ درس یازدهم: ابن سینا
۶۷ درس دوازدهم: بر بال خیال

فصل پنجم: دینی

- ۷۳ درس سیزدهم: عیدانه‌ی خدا
۷۹ درس چهاردهم: آخرین یاور آفتاب

فصل ششم: ملی و میهنی

- ۸۵ درس پانزدهم: میراث فرهنگی
۹۱ درس شانزدهم: آرش کمان‌گیر
۹۶ درس هفدهم: ثروت‌های ملی ایران

فصل هفتم: طبیعت

- ۱۰۳ درس هجدهم: کوچ پرستوها
۱۰۹ درس نوزدهم: آزاد

فصل هشتم: هنر و ادب

- ۱۱۴ درس بیستم: داستان‌ها
۱۱۹ درس بیست و یکم: موش و شتر
۱۲۵ درس بیست و دوم: مثل‌ها

مقدمه

پروردگار بزرگ و مهربان را سپاس می‌گوییم و امیدواریم با لطف خویش در همه‌ی مراحل آموزش و یادگیری یاریگر ما باشد. معلّم عزیز و آموزگار گرامی، برای ژرفا بخشیدن به یادگیری و کمک به جریان آموزش، توجّه به نکات زیر، ضروری است:

۱- در این کتاب (بنویسیم) به هنگام آموزش، به رویکرد تحلیلی و در کتاب بخوانیم به رویکرد کلی توجّه داریم اگرچه در برخی از بخش‌های هر دو کتاب به تناسب موضوع، به هر دو رویکرد نیز توجّه شده است.

۲- خطّ تحریری که در متن درس‌های بخوانیم به کار گرفته شده است، سرمشق نوشتار دانش‌آموزان در این کتاب است. فعالیت‌های رونویسی و تمرین‌های نوشتن در حدّ لازم برای تقویت خط و افزایش توانایی زیبانویسی گنجانده شده است.

۳- با توجّه به این که فعالیت‌های متنوع نوشتاری برای خطّ تحریری در این کتاب پیش‌بینی شده است، نیازی به دفتر مشق جداگانه و تمرین‌های اضافی نیست، مگر در شرایط خاص، که آموزگاران محترم با هماهنگی و بر پایه‌ی تشخیص خود عمل می‌نمایند.

۴- برای آشنایی دانش‌آموزان عزیز، با خطّ خوش و زیبانویسی و گونه‌های مختلف نوشتن، برخی از واژه‌ها به هر دو شکل «نسخ» و

«تحریری» در متن درس نوشته شده است مانند فجر و فجر.
لازم است در آموزش به این دو صورت نوشتاری توجه شود. اما
در ارزش‌یابی درس املا آن چه مهم است درست‌نویسی شکل املائی
کلمات است نه نوع خط آن، بنابراین املائی کلمه‌ی فجر یا فجر هر دو
صحیح است.

۵- صفحه‌ای سفید با عنوان «فعالیت‌های تکمیلی» در پایان
هر درس گنجانده شده است. آموزگاران محترم می‌توانند بنا به
تشخیص خود و نیاز یادگیری دانش‌آموزان، تمرین‌های متنوع و
مناسبی را طراحی کنند. به این ترتیب آموزش و ارزش‌یابی درس املا
در برگه یا دفتری مستقل انجام خواهد گرفت.

۶- خانه‌های خالی (جدول) کنار صفحه‌ها بیانگر ارزش‌یابی
توصیفی (کیفی) از عملکرد دانش‌آموز است.

این کتاب، هماهنگ با تغییرات بخوانیم پایه‌ی چهارم، در
شورای برنامه‌ریزی و تألیف و کارگروه ویژه‌ی دوره‌ی ابتدایی در سال
۱۳۸۸ بازنگری شد. از همه‌ی آموزگاران و کارشناسانی که در این
کار همراه ما بوده‌اند، سپاس‌گزاریم.

گروه زبان و ادبیات فارسی

دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی

معلمان محترم و اولیای گرامی دانش آموزان: صاحب نظران می‌توانند نظر اصلاحی خود را در باره‌ی مطالب

این کتاب از طریق نامه‌ی نشانی تهران - صندوق پستی ۴۶۳ ۱۵۸۵۵ - گروه‌دسی مربوط و یا پیام‌نگار Email:

talif@talif.sch.ir ارسال نمایند.

دفتر نشر سوره‌ی آینه‌ی کتاب‌های کس